

กฎกระทรวง

การวางหลักประกันและการดำเนินการเกี่ยวกับหลักประกัน

พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคหก มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๘๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
 - ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้
 - "ผู้รับใบอนุญาต" หมายความว่า
 - (๑) ผู้รับใบอนุญาตผลิตวัสดุกัมมันตรังสี
 - (๒) ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครอง หรือใช้วัสดุกัมมันตรังสี
 - (๓) ผู้รับใบอนุญาตทำเครื่องกำเนิดรังสี
 - (๔) ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี
 - (๕) ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้วัสดุนิวเคลียร์
 - (๖) ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์
 - (๗) ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี
- ข้อ ๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐแต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจได้รับยกเว้น ไม่ต้องวางหลักประกันตามกฎกระทรวงนี้

หมวด ๑ การวางหลักประกัน

ข้อ ๔ หลักประกันมีดังต่อไปนี้

- ตอนที่ ๗๑
 - (๑) เงินสดหรือเช็คเงินสดที่ธนาคารสั่งจ่าย
 - (๒) พันธบัตรของรัฐบาลไทย
 - (๓) สัญญาค้ำประกันของธนาคาร
 - (๔) กรมธรรม์ประกันภัย ชนิดประกันหน้าที่และความรับผิดของผู้รับใบอนุญาต
 - (๕) สแตนบายเลตเตอร์ออฟเครดิตประเภทเพิกถอนไม่ได้
 - (๖) ตัวสัญญาใช้เงิน

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณามูลค่าและความน่าเชื่อถือของหลักประกัน และรายละเอียดเงื่อนไข ของหลักประกัน ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- ข้อ ๕ ให้ผู้รับใบอนุญาตคำนวณประมาณการค่าใช้จ่ายในการจัดการกากกัมมันตรังสี การจัดการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว การดำเนินการตามแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการ ทางนิวเคลียร์หรือสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี และการเข้าดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อการวางหลักประกัน ตามหลักเกณฑ์และอัตรา ดังต่อไปนี้
- (๑) ผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสี ให้คำนวณในอัตรา ๑๕ บาท ต่อ ๑ จิกะเบ็กเคอเรล ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒) ผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสีที่สามารถทำให้เกิดผลผลิตจากการก่อกัมมันตรังสี (activation product) ให้คำนวณในอัตรา ๑๕ บาทต่อ ๑ จิกะเบ็กเคอเรล ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า ๕.๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
 - (๓) ผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ ให้คำนวณดังต่อไปนี้
 - (ก) วัสดุต้นกำลัง ให้คำนวณในอัตรา ๕๐ บาท ต่อ ๑ กิโลกรัม
 - (ข) วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ ให้คำนวณในอัตรา ๕๐ บาท ต่อ ๑ กรัม
 - (๔) ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ให้คำนวณดังต่อไปนี้
- (ก) สถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน ให้คำนวณในอัตรา ๑,๙๕๐,๐๐๐ บาท ต่อ ๑ เมกะวัตต์ (ความร้อน)
- (ข) สถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย ให้คำนวณในอัตรา ๕๐๐,๐๐๐ บาท ต่อ ๑ กิโลวัตต์ (ความร้อน)
- (ค) สถานที่แต่งแร่เพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุนิวเคลียร์ สถานที่เปลี่ยนรูปหรือเสริมสมรรถนะ ้วัสดุนิวเคลียร์ สถานที่ประกอบหรือจัดเก็บเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือสถานที่จัดเก็บหรือแปรสภาพ เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วให้วางหลักประกันตามค่ากัมมันตภาพของวัสดุกัมมันตรังสีและปริมาณของวัสดุนิวเคลียร์ ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการของสถานประกอบการ ให้คำนวณดังต่อไปนี้
- ๑) วัสดุกัมมันตรังสี ให้คำนวณในอัตรา ๑๕ บาท ต่อ ๑ จิกะเบ็กเคอเรล ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาท
 - ๒) วัสดุนิวเคลียร์ที่เป็นวัสดุต้นกำลัง ให้คำนวณในอัตรา ๕๐ บาท ต่อ ๑ กิโลกรัม

- ๓) วัสดุนิวเคลียร์ที่เป็นวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ ให้คำนวณในอัตรา ๕๐ บาท ต่อ ๑ กรัม
- (๕) ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ให้คำนวณในอัตรา ๑๕ บาท ต่อ ๑ จิกะเบ็กเคอเรล ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ข้อ ๖ ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่วางหลักประกันตามข้อ ๔ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ใบอนุญาตจากเลขาธิการ โดยยื่นคำขอวางหลักประกัน รายละเอียดและเงื่อนไขของหลักประกัน พร้อมทั้งมอบหลักประกันเต็มจำนวนตามประมาณการค่าใช้จ่ายที่คำนวณได้ตามข้อ ๕ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ

ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับ วัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์สำหรับใช้ในสถานประกอบการทางนิวเคลียร์นั้นด้วย ให้ยื่นคำขอ วางหลักประกันตามวรรคหนึ่งเฉพาะในส่วนของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์เพียงอย่างเดียว

ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และผู้รับใบอนุญาตดำเนินการ สถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีซึ่งยื่นคำขอวางหลักประกันเป็นเงินสดหรือเช็คเงินสด หรือพันธบัตรของรัฐบาลไทยตามข้อ ๔ (๑) หรือ (๒) อาจวางหลักประกันโดยการผ่อนชำระเป็นงวดได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๗ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอวางหลักประกันแล้ว ให้ตรวจสอบหลักประกัน และรายละเอียดและเงื่อนไขของหลักประกัน หากเห็นว่าหลักประกันไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ตามประมาณการค่าใช้จ่ายตามข้อ ๕ หรือหลักประกันนั้นไม่น่าเชื่อถือ หรือมีรายละเอียดหรือเงื่อนไข บางประการที่ไม่สมควรที่จะรับหลักประกันดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาต วางหลักประกันให้ถูกต้องหรือครบถ้วน หรือแก้ไขรายละเอียดหรือเงื่อนไขของหลักประกันให้มีความน่าเชื่อถือ หรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่เลขาธิการกำหนด

หากผู้รับใบอนุญาตไม่วางหลักประกันให้ถูกต้องหรือครบถ้วน หรือแก้ไขรายละเอียด หรือเงื่อนไขของหลักประกันภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการมีคำสั่งไม่รับหลักประกัน และแจ้งคำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ

หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าหลักประกันถูกต้องและครบถ้วนตามประมาณการค่าใช้จ่ายตามข้อ ๕ มีความน่าเชื่อถือและมีรายละเอียดหรือเงื่อนไขของหลักประกันที่เหมาะสม ให้เลขาธิการออกใบรับการวางหลักประกันให้แก่ผู้รับใบอนุญาตเก็บไว้เป็นหลักฐาน

- ข้อ ๘ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่วางหลักประกันภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง หรือเลขาธิการมีคำสั่งไม่รับหลักประกันตามข้อ ๗ วรรคสอง ให้เลขาธิการดำเนินการตามมาตรา ๓๑ วรรคสามต่อไป
- ข้อ ๙ เลขาธิการมีอำนาจพิจารณาเพิ่มหรือลดหลักประกันได้ หากปรากฏว่าประมาณการ ค่าใช้จ่ายในการจัดการกากกัมมันตรังสี การจัดการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว การดำเนินการ ตามแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี

หรือการเข้าดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพิ่มหรือลด โดยให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผล ให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ

ผู้รับใบอนุญาตอาจขอเพิ่มหรือลดหลักประกันได้ โดยยื่นคำขอเพิ่มหรือลดหลักประกัน พร้อมทั้งเหตุผลและรายละเอียดของหลักประกันที่เพิ่มหรือลดต่อเลขาธิการเพื่อขอความเห็นชอบ และให้เลขาธิการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอเพิ่มหรือลดมูลค่า ของหลักประกัน และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ

ให้ผู้รับใบอนุญาตวางหลักประกันในส่วนที่เพิ่มภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจาก เลขาธิการ และให้เลขาธิการคืนหลักประกันในส่วนที่ลดภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๕ (๑)

ให้นำความในข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาคำขอเพิ่มหรือลดมูลค่า ของหลักประกันด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ผู้รับใบอนุญาตจะวางหลักประกันตามข้อ ๔ ประเภทเดียวทั้งหมดหรือหลายประเภท รวมกันก็ได้ และหากผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนแปลงหลักประกัน ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอ เปลี่ยนแปลงหลักประกัน พร้อมทั้งเหตุผลและรายละเอียดของหลักประกันที่ขอเปลี่ยนแปลง เพื่อขอความเห็นชอบจากเลขาธิการ โดยเลขาธิการจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอเปลี่ยนแปลงประเภทหลักประกัน และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ

ให้เลขาธิการมีอำนาจเปลี่ยนแปลงหลักประกันได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผล และรายละเอียดของหลักประกันที่ให้เปลี่ยนแปลง ให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ

ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการเปลี่ยนแปลงหลักประกันให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือแจ้งจากเลขาธิการตามวรรคสอง

ให้นำความในข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาคำขอเปลี่ยนแปลงหลักประกันด้วย โดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ การยื่นคำขอวางหลักประกัน และรายละเอียดของหลักประกัน คำขอเพิ่มหรือลด หลักประกัน คำขอเปลี่ยนแปลงหลักประกัน หรือการติดต่อใด ๆ และการออกเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตามกฎกระทรวงนี้ ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

ในกรณีที่มีเหตุไม่สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่งได้ ให้ดำเนินการ ณ สำนักงาน

ข้อ ๑๒ คำขอวางหลักประกัน ใบรับการวางหลักประกัน คำขอเพิ่มหรือลดหลักประกัน คำขอเปลี่ยนแปลงหลักประกันให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒ การเก็บรักษา การเบิกจ่าย และการคืนหลักประกัน

ข้อ ๑๓ การเก็บรักษาหลักประกันที่เป็นเงินสดให้นำส่งเข้าบัญชีของสำนักงานที่เปิดไว้ กับกระทรวงการคลังสำหรับเก็บรักษาหลักประกัน

การเก็บรักษาหลักประกันประเภทอื่นนอกจากเงินสดให้เก็บรักษาไว้ในตู้นิรภัยหรือสถานที่อื่น ที่มีความปลอดภัย

การเก็บรักษาหลักประกันตามวรรคสอง รวมทั้งการจัดทำบัญชีหรือรายงานการเก็บรักษาหลักประกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่เลขาธิการมอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการจัดการกากกัมมันตรังสี จัดการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว หรือดำเนินการตามแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ หรือสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี หรือการเข้าดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ แทนผู้รับใบอนุญาต ให้เลขาธิการเบิกจ่ายจากหลักประกันของผู้รับใบอนุญาตเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ การดำเนินการให้แก่บุคคลนั้น

การเบิกจ่ายหลักประกันให้แก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลนั้นยื่นคำขอต่อเลขาธิการ พร้อมทั้งรายละเอียดและหลักฐานค่าใช้จ่ายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับ มอบหมายแล้วเสร็จ และให้เลขาธิการโอนค่าใช้จ่ายเข้าบัญชีของบุคคลนั้นหรือโดยวิธีการอื่น ตามที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้เลขาธิการคืนหลักประกันที่ผู้รับใบอนุญาตได้วางไว้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เลขาธิการเห็นชอบให้ลดมูลค่าของหลักประกันตามข้อ ๙ หรือเปลี่ยนแปลงประเภทหลักประกันตามข้อ ๑๐
 - (๒) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตแสดงเอกสารถึงการจัดการกากกัมมันตรังสีแล้วเสร็จ
- (๓) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตแสดงเอกสารหรือหลักฐานในการส่งวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี หรือวัสดุนิวเคลียร์คืนแก่ประเทศผู้ขายหรือผู้รับ ณ ประเทศปลายทาง
- (๔) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสั่งให้ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีตามที่ได้รับใบอนุญาตนั้น พ้นจากการควบคุม
- (๕) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้โอนใบอนุญาตแสดงเอกสารหรือหลักฐานในการวางหลักประกัน ของผู้รับโอนใบอนุญาตครบถ้วนแล้ว

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งได้รับใบอนุญาตอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้วางหลักประกันเต็มจำนวนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ ใช้บังคับ

> ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ศุภมาส อิศรภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้ ผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ หรือสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี มีหน้าที่วางหลักประกันตั้งแต่ได้รับใบอนุญาตเพื่อเป็นหลักประกัน ในการจัดการกากกัมมันตรังสี และในการเข้าดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ การจัดการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว และการดำเนินการตามแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ เพื่อให้เป็นหลักประกัน ในความปลอดภัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม และเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล ตลอดจนการเก็บรักษา และการเบิกจ่ายหลักประกัน และการกำหนดยกเว้นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องวางหลักประกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้